

Primož Čučnik

Vonj po čaju

Moj prijatelj je eksistencialist. Zbira kitajski porcelan in japonske čajnike. Pri njem se pije najboljši čaj. Do sekunde natančen. Mogoče ni prava ceremonija, ampak v našem pitju, ko se razporedimo okoli mize, je gotovo nekaj estetskega. Všeč mi je prizor, ko molčimo in srkamo vonj po čaju. Vsi smo eksistencialisti. Najprej se smejimo in šele potem rečemo: dobra šala. Tudi midva bereva Šalamuna. Enkrat sva cele počitnice govorila: Jon si riba? Riba sem. Kar naenkrat smo bili vsi na Hvaru. Imam pa še drugega prijatelja, ki je budist. Enkrat sva stala na meji med filozofijo in teologijo. Rekla sva: au, to je ostro. Tu se urežeš. Mogoče bo on bral tibetanske skrite tantrе in se bomo potem lahko skupaj smejali na Šuštarju. Drugič sva se hecala o praznini, kako zoprno hladna je za naše hiše. On je rekel: najedel sem se modrosti. Zdaj jemljem samo še z majhno žličko. Vse nas bo zavedlo. Iz Nepala mi je Branko poslal sveto kravo. Moral bi se že vrniti, ampak on je potepuh. Dva moja prijatelja sta glasbenika. Eden mi piše s severa, čeprav ima vzhodno ime. Lao zi je legenda. Drugi je basist. Mogoče bo kdaj govoril s Peacockom. Na *Tales of another* so stopinje bele. Jarrett se pogovarja z angeli. Tudi duhovi, če hočete. Ko govoriva o glasbi, nikakor ne veva od kod prihaja in kam gre. Sigurno pa ni v notah. O tem se strinjava. In jaz vem iz lastne izkušnje. Neki moj prijatelj dela v tiskarni. Midva se peljeva s kolesi. Včasih sploh ne govoriva. Mogoče on ne ve, da sem pošten. Da se odkrivam, če mi je vroče. Ker se bojim, da bo padel, sem mu podaril *Plezalno tehniko*. Knjigo iz leta 1950.

Enkrat pejmo vsi v Medvode, na čaj, da rečemo eno o naših usodah. Nekaj tenkega nas veže. Grom je rekel, da je dober komad kot čik gumi, ki se razteguje in širi v vse smeri, a ne pretrga. Zdi se mi, da je z nami isto. Na elastiki se gugamo in pazimo, da nismo pregrobi. Ko je vroče, čakamo, da se shladi. Tudi pihamo in naš veter dela valove na robovih porcelana. Nekaj tenkega nas veže. Važno je da počī, a se ne pretrga.

Sonet

Oprosti mi, da nisem bil dovolj pozoren
največ štejejo pohvale svojih bližnjih
ljubezen je drveča domovina na kolesu
in vojna le strašljiva novica na jezikih

pod plašči se drobijo koščki kamnov
ti ne spregledajo nikogaršnjih slabosti
a probaj delat tisto, kar te izpolnjuje
strah je ponarejevalec tujega denarja

telo je zračnica do vrha polna zraka
vesolje je brezzračna ječa uma
ta, ki umre, ne bo nič več povedal

je vojna le strašljiva vest na ustih
ko bi vsak delal tisto, kar ga osrečuje
sprememba je drveča domovina na kolesu

Akordi

à Reverdy

1.

Primi zavržene drsalke in zadršaj se
čez poledenele pločnike.

Na nož nabrušene zarezži v ploskev
in naj sta nogi z drsalkami eno.

Oddrsaj hitro, sam, kot da bi šlo za
tekmovanje, ne oziraj se na klice: »Kam drsi?«.

Dobro je tako drsati, brez omejitev
pod drsalkami ti je vse dovoljeno.

Edini drsalec tu spodaj si, ne vidiš niti
lis in senc ki jih mečejo drsalke.

Zdrsiš med mestne luči
imaš ravnotežje
ne prevrneš se na hrbet.

Drsalke puščajo ostro sled črt
na leskeči ploskvi pod njimi so rezi.

Vzemi torej zaprašen par in oddrsaj
v drsečo snov, tam se boš počutil celega.

Drsaj sam in pod tabo se bo led
spremenil v živo tekočino.

Ne govori ljudem o svojem drsanju.
Drsaj, kot da ne bi drsal sam.

2.

O fant, kam drsaš, v jezi
na drsalkah ne poznaš smeri.

Je vesolje, kamor te nosi in se drsalke
več ne stikajo s tlemi pod tabo.

Ali plesalci tu na glavah plešejo
ali samo padajo
in so globoko v naglem padanju.

Drobne pike so planeti in drsalke
vsake toliko zdrsnejo z ukrivljene ploskve.

Je to ples o plesu, ali zemlja že
ves čas pleše in je tvoje drsanje le želja.

Če se premikaš s tako naglico, te sploh
še kdo ustavi, vidi sneti drsalke.

Dober drsalec si, tvoje drsanje
je let okruškov kometa v kozmosu.

Si kdaj videl utrinke, zagledal
bliske, nenadne, zaslišal velike poke.

Je razneslo tvoj notranji, človeški glas ali
se je izustil molčečnej, ki se prej ni še nikoli.

Ah, treseš se (ko zadršaš v praznino),
drsalke ječijo: Ne obžaluj ničesar.

3.

Ali boš zmeraj drsal sam.
Ali bo tvoje drsanje poplačano.

Drsalec, glasba rohni iz tišine
močnejša,
srce drži ravnotežje z drsalkami.

Ogromni liki mest te hočejo otožnega,
a ne smeš se ustaviti, da bi ujel odprto govorjenje.

In sam drsiš (kot bi nekdo drsal ob tebi),
v množici drsalcev (in vendar dršaš sam).

Kako se spreminjaš, veš, kaj je pod nebom,
kako spretne so tvoje drsalke!

Še prvi drsalec ti hoče pokazati,
kako je najhitreje drsati v vesoljnem drsališču!

Da nisi edini, so bolj tekmovalni od tebe,
a ni vsakdo v čudovitem brestju praznine.

Ali slediš nebesno smer, sledi ji, sledi,
tam je vedno kaj odločilnega.

Samo ne govori ljudem o svojem drsanju.
Ne bi verjeli, da ti nihče ne daje ravnotežja.

Ne ponavljaj v nedogled, kaj te osrečuje.
Nisi edini s skrhano drsalko.

Drsaj tako kot da drsaš v samoti.
Drsaj kot bi drsal sam.

V tem primeru

sem prepričan, da moraš povsem
zaupati domišljiji in stezicam,
ki jih na brezpotjih ubere jezik.
On bi lahko vedel – vsekakor
pametnejši od nas, mogoče edina opora.
Ko greš skozi puščavo, rabiš vodo
in rezervne dele za motor džipa.
Vzemi torej vse, kar je v tem slovarju
in tudi česar ni. Lahko ti pride prav.
Tudi pozneje, tudi ko te ne bo več –
prividi utrinkov nad sipinami
in zvezde bodo sijale.

Prva pesem

Prva pesem govori o starem načinu življenja. Kako so bile stvari postavljene v začetku in kako se je vedelo, kje naj bi se končale, ali v obrisih ponovno začele

z znanimi čustvi. A potem prične kukavica biti večje ure, in trava rase višje in rože cvetijo lepše in popoldanski sprehajalci se zazirajo v prezrte barve.

Sneg je še bel, ampak bolj čist in jasen, nebo nad strešniki še modro, ampak modro v zlatosti odličnega opoldneva, in pesem še vedno odmevna

v svojem zimzelenem tonu. Zvezde pogledujejo proti nam kot presenečeni znanci, srečani spet po tisoč letih, in knjiga še po tisoč letih trdi svoje

in posebna reka se je splazila med bleščeče kamne, obrušene od stare rečnosti in pravih oblik, kot trpežna srca posejanih po dnu njenega rokava.

Ni kak mesec, ki bi se ga dalo imenovati, ali leto, za katero bi se vedelo, kdaj se je začelo, so le v uho se zlivajoči zvoki hipov, ko se ne ve za čas, kot da

bi bil ves čas preteklost, tvoj izvorni greh je zakopan še v spanju in iz praznih žepov še lahko potegneš prvo pesem, ki te ponese tja. A zdaj je jasna in razločna,

le njen refren, ki si ga enkrat znal na pamet, se spreminja, da nikoli ne ujameš besed.